

Koulukuljetusopas

Sisällysluettelo

Rauman kaupungissa noudatettavat koulukuljetusten yleiset periaatteet	3
Koulumatkoja koskeva lainsäädäntö	3
Oppilaan koulupaikan määräytyminen	3
Koulumatkat.....	4
Esiopetus- ja koulukuljetusten yleiset periaatteet	4
Koulukuljetusten kilometrirajat	4
Muut koulukuljetusperusteet.....	5
Koulumatkan vaarallisuus	5
Koulukuljetuksen hakeminen	6
Koulukuljetusten järjestäminen.....	6
Kuljetusreitit ja aikataulut	7
Poissaolot ja poikkeukset kuljetusjärjestelyissä.....	7
Tapaturma- ja sairaskuljetukset	8
Päätösvalta ja yhteystiedot	8

Rauman kaupungissa noudatettavat koulukuljetusten yleiset periaatteet

Rauman koulukuljetuksista päätetään perusopetuslain 6 §:n ja 32 §:n sekä Rauman kaupungin sivistysvaliokunnan hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Tässä kuljetusoppaassa määritellään ne perusteet, joiden mukaan Rauman kaupungin sivistystoimiala järjestää maksuttomaan kuljetukseen, saattamiseen tai avustamiseen oikeuttavan koulumatkan. Oppaassa määritellään myös esiopetusta koskeva oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen ja vaaralliseksi luokitellut koulutiet.

Koulumatkoja koskeva lainsäädäntö

Oppilaan koulupaikan määräytyminen

Opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämipaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. (Perusopetuslaki 6 §)

Kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muulle tässä laissa tarkoitettua opetusta saavalle 1 momentin mukaisen lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa tämän lain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään. (Perusopetuslaki 6 §)

Esiopetusta saavalle oppilaalle voidaan opetuksen järjestämipaikaksi osoittaa myös vastaavat edellytykset täyttävä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu päivähoitopaikka tai muu soveltuva esiopetuksen järjestämipaikka. (Perusopetuslaki 6 §)

Esiopetuksen oppilaalle osoitetaan esiopetuspaikka Rauman kaupungin sivistystoimialalla tehdyllä päätöksellä. Rauman kaupungissa perusopetuksen oppilaan lähikouluksi katsotaan yleensä koulu, joka sijaitsee lähimpänä oppilaan väestökisteriin merkittyä asuinpaikkaa. Joissakin tapauksissa sivistystoimialan päätöksellä lähikouluksi voidaan osoittaa jokin muu koulu.

Rauman normaalikoulussa ja Rauman freinetkoulussa opetuksen järjestäjä on muu kuin Rauman kaupunki, joten Rauman kaupungin sivistystoimiala ei käsittele edellä mainittujen koulujen koulukuljetushakemuksia.

Koulukuljetusetuuden edellytyksenä on, että oppilas käy hänelle osoitettua lähikoulua. Koulukuljetusta ei järjestetä huoltajan hakemaan toissijaiseen koulupaikkaan tai erikoisluokilla opiskelevan oppilaan koulupaikkaan.

Koulukuljetuksen ensisijainen peruste on matka kotiosoitteesta eli väestökisteriin merkitystä vakituisesta asuinpaikasta esi- tai perusopetuspaikkaan. Koulumatka mitataan lyhintä yleisessä käytössä olevaa kävelykelpoista reittiä myöten. Matka mitataan oppilaan kodin portilta koulun portille. Mittauksessa käytetään apuna Rauman kaupungin karttaohjelmaa, joka löytyy osoitteesta opaskartta.rauma.fi, tai muuta luotettavaa menetelmää.

Koulukuljetusetu yhteishuollossa olevalle oppilaalle myönnetään vain väestökisteriin merkitystä asuinpaikasta lähikouluun (Korkeimman hallinto-oikeuden päätös 14.3.2006).

Vuoroasumisessakin lapsella on vain yksi virallinen asuinpaikka, jonka perusteella kunta osoittaa lähikoulun ja lapsen koulupaikka määräytyy (Laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta (190/2019) 1.12.2019).

Kunnalla tai koulutuksen järjestäjällä ei ole velvollisuutta koulumatkaetuuden järjestämiseen tai rahoittamiseen oppivelvollisuuslain 4 § tarkoitetussa koulutuksessa eli perusopetuksen jälkeisessä koulutuksessa.

Koulumatkat

Koulumatkalla tarkoitetaan oppilaan päivittäistä kodin ja koulun välistä matkaa, jonka oppilas kulkee kouluun ja sieltä palatessaan (Opetushallituksen koulukuljetusopas 2021).

Jos perusopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pidempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitetusta varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on pidempi kuin viisi kilometriä, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen. (Perusopetuslaki 32 §)

Perusopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. (Perusopetuslaki 32 § 30.12.2020/1216)

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. (Perusopetuslaki 32 § 24.6.2010/642)

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista.

Jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään varhaiskasvatukseen varhaiskasvatuslain 6 §:n 4 momentissa tarkoitetulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan välillä. (Perusopetuslaki 32 § 13.7.2018/542)

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

Esiopetus- ja koulukuljetusten yleiset periaatteet

Koulukuljetusten kilometrirajat

Oikeus koulukuljetukseen Rauman kaupungissa myönnetään

- 1) esiopetuksen oppilaalle, jonka matka osoitettuun esiopetusta antavaan paikkaan (päiväkoti/koulu) on yli kolme kilometriä. Jos oppilaalle osoitetaan esiopetuspaikaksi joku muu kuin kotia lähinnä

oleva esiopetuspaikka, mitataan matka siinä tapauksessa kodin ja osoitetun esiopetuspaikan väliltä.

- 2) 1.–2.-luokan oppilaalle, jonka koulumatka lähikouluun on yli kolme kilometriä.
- 3) 3.–9.-luokan oppilaalle, jonka koulumatka lähikouluun on yli viisi kilometriä.

Esi- ja perusopetuksessa kuljetusedun saanut oppilas saattaa joutua kulkemaan osan koulumatkasta omin neuvoin kuljetusreittein varteen keruupaikalle tai pysäkille (=omavastuu). Esioppilaan kohdalla käytetään yksilöllistä harkintaa omavastuumatkaa määriteltäessä.

Perusopetuksen koulumatkan omavastuu on

- 1.–4.-luokan oppilaalla kaksi kilometriä
- 5.–6.-luokan oppilaalla kolme kilometriä
- 7.–9.-luokan oppilaalla viisi kilometriä

Erityisen tuen oppilaan koulukuljetusperusteet ovat samat kuin lähikouluun käyvillä. Erityisen tuen päätös ei automaattisesti takaa maksutonta koulukuljetusta. Erityisen tuen oppilaiden maksuton koulukuljetus myönnetään määrääjäksi.

Muut koulukuljetusperusteet

Koulumatkan vaarallisuus

Oppilaalla on oikeus esiopetus- ja koulukuljetukseen myös siinä tapauksessa, että koulumatka oppilaan ikä ja olosuhteet huomioon ottaen muodostuu liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Kuljetuksen järjestäminen koulumatkan vaikeuden tai rasittavuuden perusteella edellyttää asiantuntijalausuntoa.

Lausunnon voi tapauksesta riippuen antaa lääkäri, koulupsykologi tai muu asiantuntija, joka on hoitosuhteessa lapsen kanssa. Lausunnosta on käytävä ilmi kuljetustarpeen syiden ja perustelujen lisäksi se, millä kulkumuodolla asiantuntija suosittelee kuljetuksen tapahtuvan. Lausunnosta on myös käytävä ilmi selkeästi, mille ajanjaksolle asiantuntija suosittelee kuljetuksen järjestämistä.

Oppilaalle voidaan myöntää terveydellisten syiden perusteella oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen. Myös tällöin on toimitettava lääkärintodistus. Asiantuntijalausunto ei velvoita kuntaa kuljetuksen järjestämiseen, mutta sitä käytetään apuna päätöksenteossa.

Koulumatkojen turvallisuuden arvioinnissa tarkastellaan monipuolisesti koulumatkan liikenteellisiä olosuhteita, mutta suurimman painoarvon arvioinnissa saavat teiden liikennemäärät ja nopeusrajoitukset. Vaaralliset liikenneväylät määritellään yhteistyössä Rauman kaupungin teknisen toimialan edustajien kanssa.

Vaaralliseksi on määritelty esiopetuksen sekä perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 oppilaille kulkeminen valtateillä 8 ja 12 sekä niiden ylitykset, kulkeminen Sorkan maantiellä Haapasaarentien ja Sohantien välisellä matkalla, Pyhärannantiellä Kapasaarentien tienhaarasta Pyhärannan suuntaan, Lapissa Eurajoentiellä Uudensillantien risteyksestä Eurajoen suuntaan sekä Murtamontiellä. Edellä mainituilla tieosuuksilla voidaan kuitenkin kulkea pysäkeille tai koulukuljetusten muille keruupaikoille.

Mahdolliset muutokset liikenneolosuhteissa, kuten kevyen liikenteen väylän rakentaminen, muuttavat koulukuljetusperustetta.

Koulukuljetuksen hakeminen

Koulukuljetus haetaan sähköisesti Wilma-järjestelmän kautta. Koulukuljetushakemus löytyy Wilman Hakemukset ja päätökset -välilehdeltä. Hakemuksen tekeminen ei ole mahdollista Wilman mobiilisovelluksella, vaan vaatii Wilman selainversion.

Koulukuljetusta voi hakea myös huoltajan allekirjoittamalla paperilomakkeella, jonka voi pyytää koulusta, palvelupiste Pyyrmanista tai tulostaa netistä osoitteesta rauma.fi/koulukuljetukset.

Esiopetuskuljetukset ja perusopetuksen taksinomaiset kuljetukset haetaan vuosittain, ellei päätöksessä ole toisin mainittu. Pohjoiskehän pienryhmäoppilaiden ja Naulan koulun oppilaiden kuljetukset haetaan ennen koulunaloitusta sekä yläkouluun siirryttäessä.

Linja-autokuljetusta haetaan

- vuosiluokille 1–2 ennen 1. luokan alkamista,
- vuosiluokille 3–6 ennen 3. luokan alkamista
- vuosiluokille 7–9 ennen 7. luokan alkamista.

Mahdollisista koulumatkaan liittyvistä muutoksista on ilmoitettava viipymättä päiväkodin johtajalle, kouluun tai sivistyshallintoon. Väärin perustein myönnetystä koulukuljetuksesta voi joutua korvaamaan kuljetuksesta aiheutuneet kulut.

Huoltajan hakemukseen perustuvat oppilaan saattamista tai avustamista koskevat kuljetukset päätetään tapauskohtaisesti. Korvaus maksetaan liikenne- ja viestintäministeriön vahvistaman linja-auton lipputaksan mukaisena korvauksena matkaa kohti.

Esiopetuskuljetusten hakemukset on jätettävä Wilma-järjestelmään tai sivistyshallintoon toukokuun loppuun mennessä. Perusopetuksen koulukuljetukset haetaan pääsääntöisesti huhtikuun loppuun mennessä.

Myöhemmin ilmaantuvien kuljetustarpeiden hakemukset tulee täyttää Wilmassa tai paperihakemuksena mahdollisimman pian tietoon tulleiden muutosten jälkeen. Käsittelyyn tulee varata viisi arkipäivää, tapaturmakuljetusten käsittelyyn kaksi arkipäivää.

Koulukuljetuspäätös julkaistaan Wilma-järjestelmässä. Huoltaja voi hakemuksessaan pyytää päätösasiakirjan lähettämistä postitse. Päätöksen ollessa kielteinen päätösasiakirja lähetetään aina huoltajalle.

Koulukuljetusten järjestäminen

Perusopetuksen kuljetukset järjestetään joko julkisen joukkoliikenteen vuoroja hyödyntäen tai taksikuljetuksin, myös isompia tilatakseja käyttäen. Kuljetusmuotona voidaan käyttää myös isoilla busseilla järjestettävää tilausliikennettä.

Julkinen joukkoliikenne on ensisijainen kuljetusvaihtoehto. Tällöin oppilaan käyttöön annetaan matkakortti, jota näytetään linja-autossa. Kortti annetaan vuodeksi kerrallaan ja sitä on säilytettävä huolellisesti. Jos kortti katoaa tai menee rikki huolimattoman käytön takia, huoltaja on velvollinen lunastamaan uuden kortin. Näissä tapauksissa on otettava heti yhteyttä kouluun.

Taksimainen kuljetus järjestetään, kun joukkoliikenteen vuorot eivät ole tarkoituksenmukaisia tai mahdollisia. Taksimainen kuljetus on myös pääsääntöinen kuljetusmuoto esiopetuksen oppilaille.

Kuljetusreitit ja aikataulut

Perusopetuslain (1998/628) mukaan alle 13-vuotiaan oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, koulumatka saa kestää enintään kolme tuntia. Rauman kaupunki suunnittelee kuljetusreitit siten, että samaan aikaan samaan suuntaan kulkevat lapset yhdistetään samoille reitille. Aamun hakuajat ja -paikat ilmoitetaan Wilma- tai tekstiviestillä koteihin muutamaa päivää ennen koulun alkua. Muutokset hakuajoissa ovat mahdollisia kesken lukuvuoden liikennöintimuutosten vuoksi.

Tärkeitä asioita muistettavaksi kuljetusten sujumiseksi:

- Lapsen on oltava sovittuun aikaan ilmoitetussa noutopaikassa valmiina nousemaan autoon. Lapsen tulee olla paikalla jo 5 minuuttia ennen viestillä ilmoitettua noutoaikaa. Jos lapsi myöhästyy kyydistä kodista johtuvista syistä, on huoltajan vastuulla järjestää korvaava kuljetus.
- Taksikuljetuksia ei järjestetä ovelta-ovelle kuljetuksina, vaan haku ja jättö ovat sovitusta paikasta. Periaatteena on, että oppilas odottaa, ei taksi. Kotiovelta haetaan vain poikkeustapauksessa ja erikseen perustellusta syystä (esim. liikuntaeste, tapaturmakuljetukset).
- Sää- ja liikenneolosuhteiden takia kuljetus voi myöhästyä. Tästä johtuen autoa tulee odottaa 15 minuuttia yli sovitun noutoajan.
- Jos huoltajan kanssa on sovittu, että lasta ei saa jättää yksin, mutta lasta ei olla vastassa, kuljettaja vie lapsen takaisin kouluun tai päiväkotiin.
- Mikäli huoltajalle on epäselvää, milloin käytetään tilausautoa ja milloin joukkoliikennettä tai yhdistelmäkuljetusta, voi ottaa yhteyttä koulun koulusihteriin tai kuljetusvastaavaan tai koulukuljetusten ajojärjestelijään (koulukuljetukset@rauma.fi) tai p. 044 403 6666 (paikalla klo 6.30–15).

Poissaolot ja poikkeukset kuljetusjärjestelyissä

Jos lapsi ei tarvitse kuljetusta, huoltajan tulee ilmoittaa asiasta viipymättä koulun kuljetusvastaavalle ja koulukuljetusten ajojärjestelijälle joko sähköpostitse osoitteeseen koulukuljetukset@rauma.fi tai tekstiviestillä numeroon 045 739 60388.

Mikäli lapsi sairastuu kesken koulupäivän, kuljetusvastuu on huoltajalla. Kuljetuksissa noudatetaan etukäteen suunniteltuja reittejä ja aikatauluja.

Jos lapsen osoite muuttuu tai tulee muita pysyviä muutoksia, jotka vaikuttavat kuljetuksiin, on asioista ilmoitettava viipymättä koulun kuljetusvastaavalle ja koulukuljetusten ajojärjestelijälle. Muutoksien aiheuttamiin järjestelyihin varataan viiden arkipäivän käsittelyaika.

Huoltaja ei voi sopia poikkeuksellisista kuljetusjärjestelyistä suoraan kuljettajan kanssa.

Henkilökohtaisista tarpeista johtuvia kuljetuksia ei järjestetä, esimerkiksi lääkäri, hammashoito tai terapiat. Vain koulun toiminnasta johtuvat tilapäiset poikkeukset säännöllisiin kuljetusreitteihin ja aikatauluihin huomioidaan.

Oppilaan asuinpaikan muuttuessa osoitetaan hänelle ensisijainen oppilaspaikka lähikouluperiaatteen mukaisesti.

Tapaturma- ja sairaskuljetukset

Oppilas voi saada tilapäisesti matkakortin tai taksikuljetuksen, jos hänelle on sattunut tapaturma tai hänellä on sairaus, joka vaatii kuljettamista. Tapaturmiin ja sairauksiin liittyvät kuljetukset perustuvat lääkärinlausuntoihin. Tällä perusteella koulukuljetus myönnetään harkinnanvaraisesti lääkärinlausunnossa mainitulle aikavälille ja huoltajan tulee tehdä kuljetushakemus välittömästi Wilman kautta.

Tapaturman sattuessa on kuljetustarpeesta ilmoitettava mahdollisimman nopeasti koululle kuljetuksen järjestämiseksi ja lääkärinlausunto tulee toimittaa viipymättä koulusihteerille tai suoraan sivistystoimialan toimistosihteerille, joka käsittelee koulukuljetushakemuksia.

Mikäli kuljetushakemusta vapaa-ajan tapaturmasta johtuvasta kuljetuksesta ei tehdä eikä lääkärintodistusta toimiteta, peritään kuljetuksen kulut huoltajalta.

Päätösvalta ja yhteystiedot

Joukkoliikenne

- joukkoliikennesuunnittelija Mikael Saive, puh. 044 403 7934, mikael.saive@rauma.fi

Esi- ja perusopetuksen koulukuljetukset

- toimistosihteerin Paula Lahtinen, puh. 044 403 7753, paula.lahtinen@rauma.fi.

Koulukuljetusten asiakaspalvelu ja ajojärjestelyt (päivittäiset taksiasiat, poikkeukset ja poissaolot):

- ilmoitukset muutoksista sähköpostitse koulukuljetukset@rauma.fi
- ilmoitukset muutoksista tekstiviestitse puh. 045 739 60388
- tai puh. 044 403 6666 (paikalla klo 6.30–15)

Lisätietoa antavat:

- Varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö Virpi Kaukkila p. 044 403 6324.
- Opetus- ja nuorisajohtaja Hanna Viljanen-Lehto p. 044 793 3231
- Päiväkotien johtajat
- Koulujen rehtorit

Sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@rauma.fi